

Бібліографічні посилання:

1. Бусол О.Ю. Протидія корупційній злочинності в Україні у контексті сучасної антикорупційної стратегії / О.Ю.Бусол: Дис... к.ю.н за спец. 12.00.08. – Київ, Інститут держави і права ім. В.М. Корецького, 2015 – 480с.
2. Індекс корупції CPI-2015: <http://ti-ukraine.org/%D0%A1PI-2015>
3. Державне управління в Україні: централізація і децентралізація: Монографія / Відп. ред. Н.Р.Нижник; Кол. авт.: В.Б.Авер'янов, І.А.Грицяк, С.Д.Дубенко та ін. – К.: Вид-во УАДУ, 1997. – 448 с.
4. Антикорупційна інфраструктура // Громадська організація Інститут прикладних гуманітарних досліджень. – [Електронний ресурс]. – режим доступу : http://www.iahg.com.ua/./works_docs/122.pdf.
5. Рогульський С.С. Адміністративно-правові заходи боротьби з корупцією в Україні. – Дис... к.ю.н за спец. 12.00.07. – Київський національний університет імені Тараса Шевченка, Київ, 2005. – 187с.

ЗАВГОРОДНІЙ

Денис Анатолійович,

викладач кафедри
тактико-спеціальної підготовки
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

ЧУГАЙ

Євгенія Миколаївна,

курсант факультету підготовки фахівців
для органів досудового розслідування
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

**БОРОТЬБА З КОРУПЦІЄЮ В УКРАЇНІ ТА ІНШИХ ДЕРЖАВАХ
СВІТУ: ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ**

Питання протидії корупції на даний час являє собою одну із найпоширеніших проблем не лише для нашої держави, а й для інших країн світу. Так, прикладом є глобальний рейтинг «Індекс сприйняття корупції» міжнародної організації Transparency International, де за підсумками 2018 року Україна посіла 120 місце. Порівняно з 2017 роком Україна посіла 130 місце і здобула тоді 30 балів, а у 2018 році – на 2 бали більше. Україна з-поміж своїх сусідів змогла обійти лише Російську Федерацію (28 балів, 138 місце). Натомість решта мають вищі оцінки: Польща – 60, Словаччина – 50, Румунія – 47, Угорщина – 46, Білорусь – 44, Молдова – 33 бали.

Корупція насамперед негативно впливає на бізнес, а відтак і на економічне положення в Україні, що породжує соціальну нестабільність у суспільстві. Так, прикладом успішної боротьби з корупцією є колишні держави-учасниці СРСР, Румунія, Польща та Литва, які на даний час мають достатньо високий рівень економічного росту. На наше стійке переконання, задля подолання проявів корупції в нашій державі необхідним кроком є запозичення позитивного досвіду у держав, які досягли у цьому питанні високих результатів. Так, як ми вже зазначали, найбільш прийнятним для нашої країни є досвід найближчих сусідів – Польщі, Румунії та Литви.

Антикорупційна політика в країнах має достатньо цікаві особливості, які можуть пояснити досягнутий прогрес. Він пов'язаний з сильними антикорупційними органами, що виграли від рішучих дій керівництва і відчутної державної підтримки. Ці особливості також включають діяльність правоохоронних органів і функціонування судової системи, що користується довірою громадськості. Нарешті, громадянське суспільство і засоби масової інформації також відіграють важливу роль в цих країнах [1]. Так, подолання корупції можливе лише через взаємодію не лише усіх державних органів, а й через участь у цій діяльності суспільства.

У кожній з наведених країн насамперед було створено систему антикорупційних правоохоронних органів. Так, у Румунії в 2002 році було створено Національний Антикорупційний Директорат, у Латвії – Бюро запобігання та боротьби з корупцією, а у Польщі – Центральне антикорупційне бюро, які були наділені широким колом повноважень. Такими повноваженнями є проведення слідства, що включає в себе проведення спеціальних операцій, прослуховування мобільних телефонів, що спрямована на посадових осіб вищого рівня.

Чинники успішної протидії корупції вже давно відомі та впроваджені у дію міжнародною спільнотою. Це, перш за все, відкритість влади, прозорість та зрозумілість процедур прийняття державних рішень, дієві механізми контролю за діяльністю державних органів з боку громадянського суспільства, свобода слова, свобода та незалежність засобів масової інформації [2].

За умов, коли корупція є особливо поширеним та проблемним явищем, увагу необхідно акцентувати саме на усуненні причин цього явища, а не з результатом цього – усуненням проявів цих причин. Так, однією з найбільш важливих елементів у системі заходів подолання корупції є взаємодія державних правоохоронних органів на локальному та міжнародному рівнях, зокрема з міжнародними організаціями, такими як ООН, Радою Європи та ін. Прикладом такої чіткої взаємодії є Фінляндія, де подолання корупції прямо пов'язане із органічним поєднанням національної системи законодавства з загальноєвропейськими правовими нормами. До того ж, у Фінляндії не існує такого поняття як «боротьба» з корупцією, законодавець визначив лише систему застережень, а санкції у КК Фінляндії за корупційні злочини передбачають штраф або позбавлення волі строком до 4 років (залежно від тяжкості

вчиненого злочину). Що беззаперечно, є позитивним досвідом, який би можна було запозичити Україні.

Україна робить кроки до боротьби з проявами корупції у державних органах. Зокрема такими є загальнообов'язковість заповнення електронних декларацій усіма без виключення державними службовцями, що знаходяться на сайті Єдиного державного реєстру декларацій осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, держателем якого є Національне агентство з питань запобігання корупції. Звичайно, такий захід дає позитивні результати, однак і до сьогодні існують суттєві порушення, що проявляються у внесенні недостовірних відомостей, не заповнення декларацій тощо. Ще одним великим досягненням є створення Національного антикорупційного бюро України, діяльність якого спрямована на подолання корупції. Запровадження інституту бізнес-омбудсмена є ще одним важливим напрямом для підтримки зусиль з подолання корупції, адже він є підтримкою для компаній, що потребують правового захисту. Антикорупційний суд в Україні є одним із правоохоронних органів, діяльність якого спрямована на вирішення справ, пов'язаних з корупцією. Однак, як вже було зазначено вище, найбільш необхідним є повна взаємодія усіх правоохоронних органів.

За останніми змінами, позитивним моментом є підключення до питання подолання корупції в Україні громадян, які будуть перебувати у статусі «викривача», тобто того, хто сприяє викриттю корупціонера. Ми вважаємо, що поступово це нововведення принесе позитивні зрушення у питанні боротьби з корупцією. Однак, як було зазначено нами вище, необхідно використовувати позитивний досвід інших держав, а саме не спрямовувати усі правові заходи на боротьбу з наслідком – корупцією, а намагатися долати її причини.

Бібліографічні посилання:

1. Як в Україні боротися з корупцією? З досліджень МВФ. URL: <https://www.ukrinform.ua/rubric-economy/2218173-ak-ukraini-borotisa-z-korupc-z-doslidzen-mvf.html>.
2. Міжнародний досвід протидії корупції. URL: <http://sd.net.ua/2012/03/09/mizhnarodnij-dosvid-protidiyi-korupciyi.html>.